Arbeidstilsynet

Brukerundersøkelsen etter tilsyn 2026

FREMDRIFT

Rapporteringsperiode: 1. januar 2026–31. august 2026
Datauttrekk: 31. oktober 2026
Neste oppdatering: Mars 2027

Innhold

Innledning **2**

Gjennomføring av brukerundersøkelsen **3**

Spørreskjemaet 3

Utvalg og målgruppe 3

Resultater **4**

Hvordan opplever virksomhetene tilsynet 4

Opplevelse av tilsynsrapporten 5

Effekten av tilsynet 6

Datakvalitet og bruk av resultater **7**

Registrering av e-postadresser 7

Datakvalitet og usikkerhet 7

Bruk av resultater 8

Innledning

Fremdrift er en rapportserie som gir informasjon om Arbeidstilsynets løpende innsats innenfor prioriterte områder. Rapportene er ikke ment å dekke alt Arbeidstilsynet gjør, men de gir en overordnet oversikt på utvalgte områder.

Denne fremdriftsrapporten beskriver resultater fra Arbeidstilsynets brukerundersøkelse etter tilsyn. Målet med brukerundersøkelsen vår er å få tilbakemelding på opplevd nytte, økt kunnskap og iverksatte tiltak hos virksomheter etter tilsyn, og gir oss et godt grunnlag for å kunne vurdere effekter av tilsynene vi har gjennomført.

Arbeidstilsynet har historisk sett hatt ulike former for brukerundersøkelser. Høsten 2016 ble det gjennomført en pilot på en ny brukerundersøkelse etter tilsyn. Hensikten med piloten var å skaffe erfaringer og kunnskap om hvordan tilsyn virker på virksomhetene. Resultatene viste at respondentene i stor grad mente at tilsynet ga grunnlag for å gjøre forbedringer i virksomheten. Den interne evalueringen av piloten viste at brukerundersøkelsen var et godt verktøy for å få tilbakemeldinger på tilsynsaktiviteten, og Arbeidstilsynet besluttet at alle meldte tilsyn fra og med august 2018 skulle inkluderes i brukerundersøkelsen.

Målgruppen for brukerundersøkelsen er i ettertid endret noe basert på en vurdering av hvilke tilsynspakker for stedlige tilsyn som var egnet til å inkludere i utvalget. I 2022 ble det besluttet av direktøren at brukerundersøkelsen også skulle utvides til å omfatte uanmeldte stedlige tilsyn og digitale tilsyn, i tillegg til meldte stedlige tilsyn. På sikt skal også brukerundersøkelser sendes etter dokumenttilsyn. Denne utvidelsen krever imidlertid noe utviklingsarbeid for å tilrettelegge for innsamling av e-postadresser i disse tilsynene.

Gjennomføring av brukerundersøkelsen

Brukerundersøkelsen gjennomføres elektronisk av Arbeidstilsynet selv. Seksjon analyse er ansvarlig for undersøkelsen.

Spørreskjemaet

Spørreskjemaet som brukes i brukerundersøkelsen består av 14 spørsmål, men siden noen spørsmål er avhengig av andre spørsmål, er det ingen som må svare på mer enn elleve spørsmål. En gjennomsnittlig utfylling av undersøkelsen tar mellom seks og åtte minutter.

Spørreskjemaet inkluderer kun ett spørsmål om egenskaper ved respondenten, gjennom at vi spør om respondentens rolle i virksomheten. Egenskaper ved virksomheten, som næringstilhørighet, virksomhetsstørrelse, og tilsynsdato, blir automatisk importert fra fagsystemet Betzy. Dette gjør at hovedvekten av spørsmålene er direkte knyttet til selve tilsynet og effekten av tilsynet.

Utvalg og målgruppe

Brukerundersøkelsen blir sendt ut til alle personer som har deltatt i stedlige eller digitale tilsyn under Arbeidstilsynets overordnede mål 1 («Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet»), der vi har registrert e-postadresse til vedkommende gjennom tilsynet. De fleste tilsynspakker for stedlige og digitale tilsyn er inkludert i utvalget. Grunnet utfordringer med å få samlet inn e-postadresser for tilsyn som går under Arbeidstilsynets overordnede mål 2 («Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår»), sendes det ikke ut brukerundersøkelse etter disse tilsynene i 2026. Hendelsesbaserte tilsyn og a-krimtilsyn holdes også utenfor undersøkelsen.

Tabell 1 gir en oversikt over det totale utvalget vårt av tilsyn som inngår i brukerundersøkelsen, både vist ved antall tilsynssaker og antall personer i tilsynene, for perioden januar til august 2026. Tabellen viser også antallet for innsamlede e-postadresser, samt hvor mange svar vi har mottatt på undersøkelsen.

Tabell 1: Oversikt over total populasjon og i hvor stor del av populasjonen vi har registrert e-postadresser, for tilsyn gjennomført i perioden 01.01.26-31.08.26.

	Populasjon	Har registrert e-postadresser	Antall svar	Svarprosent
Personer	5 803	3 408	1060	31 %
Tilsynssaker	1 990	1 498	762	51 %

Til sammen ble det sendt ut 3 408 invitasjoner til deltagere, fordelt på 1 498 tilsynssaker. Totalt svarte 1 060 deltakere for 762 tilsynssaker. Dette gir en svarprosent på 31 prosent for deltakere og 51 prosent for tilsynssaker. Svarprosenten påvirker i stor grad hvor pålitelig dataene våre er. En høy svarprosent reduserer muligheter for skjeve tolkninger på grunn av et skjevt utvalg, og usikkerhetsmarginene i tolkningene blir mindre. En høyere svarprosent underbygger også at respondentene har tillit til undersøkelsen.

Tabell 2 gir en oversikt over næringstilhørighet til respondentene. Som vi ser er det flest svar fra virksomheter i undervisning, etterfulgt av bygge- og anleggsvirksomhet.

Tabell 2: De fem mest representerte næringene, blant respondentene på brukerundersøkelsen

Næring	Antall svar
Undervisning	256
Bygge- og anleggsvirksomhet	153
Overnattings- og serveringsvirksomhet	133
Jordbruk, skogbruk og fiske	131
Helse- og sosialtjenester	97

Respondentene blir i undersøkelsen spurt om deres rolle er henholdsvis «leder eller representant for arbeidsgiver» eller om de er «representant for arbeidstakerne» (verneombud, tillitsvalgte, osv.). 719 av respondentene svarer at de representerte leder eller arbeidsgiver, mens 247 svarte at de representerte arbeidstakerne. Resten har svart «annet» eller mangler informasjon.

I all hovedsak har respondentene hatt meldte tilsyn. Det er kun 25 av respondentene som har hatt uanmeldte tilsyn.

Resultater

Spørsmålene i spørreskjemaet følger i stor grad samme rekkefølge som i et tilsyn, det vil si at vi stiller spørsmål knyttet til melding om tilsyn, selve tilsynet, resultatet av tilsynet og eventuell oppfølging etter tilsynet.

Under oppsummerer vi resultatene av brukerundersøkelsen etter tilsyn gjennomført i perioden januar–august 2026.

Hvordan opplever virksomhetene tilsynet

I denne undersøkelsen er noen av de viktigste spørsmålene hvordan deltakerne i tilsynet har forstått hensikten med tilsynet, opplevelsen av relevansen av tilsynet og graden av veiledning. Respondentene i brukerundersøkelsen bes derfor svare på en rekke påstander om hvordan de har opplevd tilsynene med tanke på om de er gjennomført på en god og forståelig måte, og om tilsynene har ført til økt kunnskap.

Svaralternativene er «i svært liten grad», «i liten grad», «verken/eller», «i stor grad», «i svært stor grad», samt «vet ikke/ikke aktuelt.»

Tabell 3 gir en oversikt over hvordan respondentene har opplevd tilsynet. Det er skilt mellom om det er leder/arbeidsgivers representant eller representant for arbeidstakerne som har svart. Svaralternativene «i liten grad/i svært liten grad» er slått sammen til en kategori, og det samme for «i stor grad/i svært stor grad.»

Tabell 3: Opplevelse av tilsyn, fordelt på rolle.

Da tilsynet ble gjennomført hos dere, i hvilken grad opplevde du at ...	Leder eller representant for arbeidsgiver		Representant for arbeidstakere	
	Liten grad	Stor grad	Liten grad	Stor grad
hensikten med tilsynet ble forklart på en forståelig måte?	1,5 %	96,2 %	2,4 %	93,5 %
tilsynet dreide seg om tema som var viktig for deres arbeidsplass?	2,6 %	92,5 %	2,0 %	93,1 %
du fikk god forklaring på risikoen ved arbeidsmiljøutfordringer som ble påpekt på din arbeidsplass?	3,4 %	85,3 %	2,8 %	86,2 %
det var lett å forstå hva du/dere må gjøre for å ha et arbeidsmiljø i tråd med regelverket?	4,8 %	85,0 %	3,2 %	83,8 %
tilsynet ga et godt grunnlag for å få et bedre arbeidsmiljø på din arbeidsplass?	7,4 %	70,1 %	4,9 %	71,7 %
økt forståelse for hvorfor alle virksomheter skal kartlegge helsefarer i sitt arbeidsmiljø og gjennomføre tiltak for forbedring?	7,4 %	66,8 %	3,3 %	80,5 %
økt kunnskap om hvordan deres virksomhet kan oppnå et godt arbeidsmiljø?	8,7 %	61,1 %	4,1 %	72,8 %
økt kunnskap om krav i arbeidsmiljøregelverket?	6,8 %	71,9 %	2,4 %	80,5 %
tilsynet var tidkrevende for deg/dere?	27,1 %	42,3 %	43,1 %	30,1 %

Tabellen viser at en stor andel fleste har en positiv opplevelse av tilsynene som forståelige og relevante, og oppgir at tilsynet har ført til økt forståelse og kunnskap. Ledere og representanter for arbeidsgivere scorer noe lavere på forståelse og kunnskap, og dermed synes mer kritisk til tilsynets form og innhold. Nederste rad viser at ledere og representanter for arbeidsgivere også er mer kritisk til tidsbruken for tilsynene.

Opplevelse av tilsynsrapporten

I 2025 ble brukerundersøkelsen utvidet med et spørsmål om opplevelse av tilsynsrapporten. For de tilsynene der Arbeidstilsynet har gitt pålegg, fikk virksomhetene spørsmålene som presenteres i tabell 4. Her er svaralternativene brukt på samme måte som i tabell 3.

Tabell 4: Opplevelse av tilsynsrapport, fordelt på rolle. Kun tilsyn der det er gitt pålegg inngår.

Etter tilsynet mottok dere en tilsynsrapport. I hvilken grad ...	Leder eller representant for arbeidsgiver		Representant for arbeidstakere	
	Liten grad	Stor grad	Liten grad	Stor grad
var rapporten i sin helhet enkel å forstå?	6,9 %	79,1 %	7,6 %	75,9 %
var innholdet i oppsummeringen av tilsynet nyttig?	6,5 %	76,0 %	3,4 %	76,6 %
brukte du lenkene til veiledning på Arbeidstilsynets nettsider?	26,8 %	48,0 %	22,8 %	35,2 %
var påleggene godt og forståelig begrunnet?	7,7 %	77,4 %	6,9 %	77,2 %
var det enkelt å forstå betydningen av de ulike fristene?	2,9 %	86,8 %	3,4 %	77,9 %
var det nyttig å få gjengitt regelverksteksten som påleggene var begrunnet i?	9,0 %	68,8 %	3,4 %	61,4 %

Som vi ser av tabellen, har de fleste respondentene fra tilsynene som har resultert i pålegg, opplevd tilsynsrapporten som enkel å forstå og nyttig.

For tilsynene uten pålegg, ble virksomhetene kun spurt om innholdet i oppsummeringen i tilsynsrapporten, samt om veiledning på Arbeidstilsynets nettsider. For tilsynene uten pålegg svarer 83,1 prosent at innholdet i rapporten var nyttig, mens 46,1 prosent brukte lenkene til veiledning på våre nettsider.

Effekten av tilsynet

Et av de viktigste målene med brukerundersøkelsen er å gi underlag for å vurdere effektene av Arbeidstilsynets tilsynsvirksomhet. Å måle selvmeldt opplevelse eller læring hos virksomhetene kan være ett av flere viktige bidrag til å vurdere effekt av våre tilsyn.

I denne undersøkelsen er det flere spørsmål som prøver å kartlegge virksomhetenes og deltakerne på tilsynet sin læring etter et tilsyn. To av disse spørsmålene gjelder i hvilken grad tilsynet har gitt deltakeren økt forståelse for risikokartlegging og kunnskap om hvordan virksomheten kan oppnå et godt arbeidsmiljø. Her forsøker vi å avdekke om vi som tilsynsmyndighet klarer å veilede i tillegg til å drive kontroll gjennom tilsynsvirksomheten vår.

Totalt svarer 71 prosent av respondentene at de i stor eller svært stor grad opplever at de har fått økt forståelse for risikokartlegging etter tilsynet. Samlet svarer også 64 prosent av respondentene at de i stor eller svært stor grad har fått økt kunnskap om hvordan deres virksomhet kan oppnå et godt arbeidsmiljø. Som vi tidligere har sett i tabell 3, viser resultatene at arbeidstakerne i større grad enn arbeidsgiversiden opplever å sitte igjen med økt forståelse og kunnskap

I undersøkelsen ønsker vi også å få svar på hvordan virksomhetene tenker å jobbe videre med arbeidsmiljøet etter at tilsynet er gjennomført. Vi kan da skille mellom de virksomhetene som har fått et pålegg etter tilsynet, og de virksomhetene som ikke har fått det. 64 prosent av virksomhetene som har svart på undersøkelsen har svart at de har fått varsel eller vedtak om pålegg i tilsynet. 19 prosent av virksomhetene har svart

at de ikke har fått pålegg, men fått muntlig informasjon knyttet til arbeidsmiljø. 13 prosent har svart at de ikke har fått noen av delene, mens 2 prosent vet ikke hva som ble resultatet av tilsynet.

Respondentene får spørsmål om de har gjennomført eller har planer om å gjennomføre tiltak i etterkant av tilsynet. For de som ikke har fått pålegg, svarer 64 prosent at de likevel planlegger å gjennomføre tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet i virksomheten etter å ha hatt tilsyn fra Arbeidstilsynet. For de virksomhetene som har fått pålegg, svarer 24 prosent at de har gjennomført, eller planlegger å gjennomføre, tiltak tilsvarende det de fikk pålegg fra Arbeidstilsynet om å forbedre, mens 72 prosent svarer at de har gjennomført eller planlegger å gjennomføre tiltak både i henhold til pålegget samt andre tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet.

Datakvalitet og bruk av resultater

Det overordnede målet med Arbeidstilsynets brukerundersøkelsen er å innhente erfaringer som gir oss et grunnlag for å lære og forbedre oss. Verdien av brukerundersøkelsen avhenger av to ting; at vi får inn gode, valide data, og at disse dataene tilrettelegges for formidling og brukes aktivt i både planlegging av aktiviteter, vurdering av effekt og rapportering.

Kvalitet på dataene vi får, avhenger om vi får svar fra et tilstrekkelig antall respondenter, og om respondentene representerer et riktig utvalg av de virksomhetene vi har vært i tilsyn hos. I tillegg er det viktig at svarene vi har fått inn, representerer hva utvalget egentlig mener, og at vi har stilt de riktige spørsmålene.

Registrering av e-postadresser

En viktig forutsetning for at vi kan sende ut brukerundersøkelsen, er at e-postadressene til deltagerne i tilsynet er samlet inn. Det er derfor innført et eget kontrollpunkt i tilsyn, som legger til rette for å informere om brukerundersøkelsen, samt innhente e-postadresser for de tilsynspakkene som inngår i brukerundersøkelsen. Det skal i nær fremtid bli mulig å registrere e-postadresse for dokumenttilsyn i fagsystemet, noe som gjør det mulig for oss å også inkludere disse tilsynene i brukerundersøkelsen.

Datakvalitet og usikkerhet

Det har tidligere blitt stilt spørsmål ved om de svarene vi mottar i brukerundersøkelsen gir et skjevt bilde av opplevelsen av tilsyn fra den enkelte virksomhet, blant annet knyttet til hvilken effekt tilsynene gir. Her har hypotesen vært at svarene kan gi et mer positivt bilde enn det som er realiteten, fordi respondentene bevisst eller ubevisst ønsker å fremstå som bedre enn de er, eller fordi de ikke stoler på at undersøkelsen er anonym.

For å undersøke dette nærmere, ble det derfor gjort en splitting av utsendelsene av brukerundersøkelsen for siste del av 2022. Et eksternt firma sendte ut halvparten av undersøkelsene, mens Arbeidstilsynet sendte ut til den andre halvparten. Resultatene er publisert i Innsikt 3/2023 og viser ingen signifikant forskjell på verken svarprosent eller rapportert opplevelse av tilsyn mellom de to gruppene.

Tidligere analyser, beskrevet i Innsikt 1/2019, viser også at vi får like mange svar fra de virksomhetene som har fått pålegg eller andre reaksjoner, som fra de som ikke har fått det. Alle grupper bruker muligheten til å utdype responsen sin gjennom åpne kommentarfelt. Våre erfaringer tilsier derfor at brukerundersøkelsen gir et forholdsvis riktig bilde på hvordan de meldte tilsynene oppleves og hvilket utbytte virksomhetene får av tilsynene.

Bruk av resultater

Brukerundersøkelsen gir oss mye kunnskap om virksomhetenes opplevelse og erfaringer fra tilsynet, samt en indikasjon på effekten av tilsynet. Disse resultatene har allerede vært brukt i planleggingen av Arbeidstilsynets tilsynsaktiviteter, spesielt i de aktivitetene som bruker meldte tilsyn. Den primære bruken av resultatene så langt har nok likevel vært gjennom kommunikasjonen med partene i arbeidslivet (gjennom Rådet for Arbeidstilsynet), og med departementet, gjennom for eksempel Arbeidstilsynets årsrapport

Arbeidstilsynet

Tittel:
Brukerundersøkelsen etter tilsyn 2026

Ansvarlig redaktør:
Marius Søberg

Redaktør:
Cecilie Åldstedt Nyrønning

Redaksjonen for øvrig:
Lauren Celeste Burger, Robert Ekle, Marianne, Elvsaas Nordtømme, Eivind Seljebø, Linn Elise Lurås Solberg og Morten Støver

Utgitt:
November 2026

Postadresse:
Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 Trondheim

Sentralbord:
73 19 97 00

ISBN:
978-82-94086-49-8

arbeidstilsynet.no